

Algemene Raad-Voornemen om als kantoor naam de naam "M Advocaten" te gaan hanteren in strijd met de Samenwerkingsverordening 1993?

Het verloop van de procedure

1. De Raad van Toezicht van de Orde van Advocaten in het arrondissement Haarlem, hierna te noemen Raad van Toezicht, heeft in zijn beslissing van 19 september 1997 geoordeeld dat het voornemen om als kantoor naam de naam "M Advocaten" te gaan hanteren in strijd is met de Samenwerkingsverordening 1993.

Mrs. A, B, C, D, E en J, de maten van de maatschap Advokatenkollektief M, hierna te noemen appellanten, hebben beroep bij de Algemene Raad ingesteld bij beroepschrift van 29 oktober 1997. De gronden van het beroepschrift zijn aangevoerd bij brief van 24 november 1997, aangevuld bij brief van 25 november 1997.

Bij brief van 26 november 1997 heeft de Raad van Toezicht de Algemene Raad gevraagd de behandeling van het beroep aan te houden, omdat de Raad het onderzoek waarop appellanten aandrongen alsnog in volle omvang wilde uitvoeren. Appellanten stemden daarmee in.

Bij brief van 27 januari 1998 heeft de Raad van Toezicht aan appellanten bericht dat hij de in de M gevestigde advocatenkantoren heeft verzocht de Raad mede te delen of bezwaar bestond tegen een aantal andere namen, evenals tegen de eerder voorgestelde naam "M Advocaten". Appellanten hebben gereageerd op de inhoud van de schriftelijke reacties. De Raad van Toezicht is ten slotte tot de conclusie gekomen dat het voornemen om als kantoor naam één van de voorgestelde namen te gaan hanteren, met uitzondering van de kantoor naam "Advocatenkantoor Tuinstraat", in strijd is met de Samenwerkingsverordening 1993.

Bij brief van 4 februari 1998 hebben appellanten erop gewezen dat de brief van de Raad van Toezicht van 27 januari 1998 enerzijds het karakter draagt van een bestuurlijke heroverweging in de zin van artikel 6:18 Awb, zodat het bepaalde in artikel 6:19 Awb toepasselijk is. Anderzijds draagt de brief het karakter van een besluit in prima instantia, waartegen appellanten beroep instellen.

De Algemene Raad heeft appellanten gehoord overeenkomstig de bepaling van artikel 7:16 Awb en artikel 10 van de Samenwerkingsverordening 1993. De hoorzitting vond plaats op 5 februari 1998. Namens appellanten was mr B aanwezig. Namens de Raad van Toezicht was de deken mr X aanwezig. De Algemene Raad heeft kennis genomen van alle overgelegde

stukken en van hetgeen partijen over en weer op de hoorzitting van 5 februari 1998 hebben aangevoerd.

Het standpunt van appellanten

2. Appellanten hebben bij de voorgenomen naamswijziging willen aansluiten bij hun huidige naam, gelet op de in de afgelopen 19 jaar verworven naamsbekendheid in de regio. Het element “M” maakt sedert de oprichting van het kantoor in mei 1978 deel uit van de naam.

De voorgenomen naamswijziging sluit aan bij een tendens die zich de afgelopen jaren binnen de sociale advocatuur heeft voorgedaan, waarbij veel kantoren die zich aanvankelijk “kollektief” – in combinatie met de straat, wijk, of een ander gedeelte van de plaats van vestiging – noemden, de naam ‘kollektief’ hebben vervangen door de naam “kantoor”. De door appellanten voorgestane naamswijziging vormt hierop een variant. Volgens de Raad van Toezicht zou de naam “M advocaten” een onvoldoende onderscheidend vermogen hebben en daardoor misleidend zijn. De Raad gaat aldus voorbij aan het feit dat de wijziging van de naam van appellanten geen betrekking heeft op het begrip “M”, welk begrip reeds ruim 19 jaar deel uit maakt van de naam, doch op een afschaffing van het woord ‘kollektief’, waarbij daarnaast de woordvolgorde is omgedraaid. De beslissing motiveert niet waarom de naam “Advokatenkollektief M” in zijn geheel wél een voldoende onderscheidende betekenis zou hebben en waarom dit niet (langer) het geval zou zijn bij de naam “M advocaten”.

Daarnaast is de Raad voorbijgegaan aan het beroep op het gelijkheidsbeginsel, nu op geen enkele wijze wordt ingegaan op de overgelegde inventarisatie van 34 kantoren uit acht verschillende arrondissementen, wier naam naast een aanduiding van het karakter van het samenwerkingsverband, uitsluitend de straat, de wijk of een ander gedeelte van de plaats waar het kantoor van een samenwerkingsverband is gevestigd, vermeldt. Sinds kort is er zelfs een kantoor met de naam “Flevoland B.V.” en er is een kantoor dat genoemd wordt naar een rivier, namelijk “Amstel”.

Bovendien heeft de Raad van Toezicht niet gemotiveerd waarom wel is toegestaan de vernoeming naar een straat in Haarlem.

De enkele verwijzing naar artikel 8 tweede lid sub b van de Samenwerkingsverordening geeft nog niet aan waarom de Raad van Toezicht in Haarlem anders oordeelt dan zeven andere Raden.

De Raad van Toezicht is blijkbaar met appellanten van mening dat onder de plaats van vestiging een straat niet is begrepen, met andere woorden dat de opsomming in artikel 8 tweede lid sub b limitatief is. Dat maakt de beslissing des te onbegrijpelijker.

Appellanten verzoeken de Algemene Raad zich uit te spreken over de vraag of het thans in het algemeen belang geacht moet worden een gemeenschappelijke naam te voeren die naast een aanduiding van het samenwerkingsverband uitsluitend bestaat uit een vermelding van de plaats van vestiging.

Appellanten verzoeken voorts aan de Algemene Raad aan te geven of het begrip “plaats van vestiging” tevens ziet op een groter geheel dan de plaats van vestiging, zoals een streek, dan wel op een andere geografische aanduiding, zoals een rivier.

Appellanten verzoeken de Algemene Raad voorts in te gaan op de tendens om een vervanging van het woord kollektief door kantoor respectievelijk advocaten van voldoende

onderscheidend vermogen te achten, anders gezegd: is “kollektief” wel van voldoende onderscheidend vermogen en “kantoor” of “advocaten” niet?

Ten slotte: is nog van belang dat het kantoor reeds zeer geruime tijd een bepaald geografisch element in de naam heeft gevoerd?

Concluderend verzoeken appellanten de beslissing van de Haarlemse Raad van 18 september 1997 te vernietigen en verzoeken appellanten goedkeuring te verlenen aan de wijziging van hun kantoornaam in “M advocaten”.

Subsidiair verzoeken appellanten de Algemene Raad de beslissing van de Haarlemse Raad van 27 januari 1998 te vernietigen en zich uit te spreken over de toelaatbaarheid van de – in volgorde van gewenstheid voorgestelde – namen: “Advocatenkantoor M”, “De Zaan Advocaten”, “De Saen Advocaten” en “Zaankant Advocaten”.

Het standpunt van de Raad van Toezicht

3. In artikel 8 van de Samenwerkingsverordening 1993 is onder meer bepaald dat een samenwerkingsverband verplicht is in zijn optreden naar buiten een gemeenschappelijke naam te voeren die niet misleidend mag zijn. In artikel 8 tweede lid sub b is voorts bepaald dat de naam niet naast een aanduiding van het karakter van het samenwerkingsverband uitsluitend de plaats van vestiging van het samenwerkingsverband mag vermelden, tenzij de naam in zijn geheel voldoende onderscheidende betekenis heeft. Onder de plaats van vestiging is in dit verband mede te verstaan de straat, de wijk of een ander gedeelte van de plaats waar het kantoor van het samenwerkingsverband is gevestigd. De Raad van Toezicht is van oordeel dat de voorgestelde namen in strijd zijn met de hierboven weergegeven criteria.

In de door appellanten voorgestelde namen is telkens uitsluitend vermeld de plaats van vestiging, de M. Met het begrip M wordt veelal bedoeld de regio waarin onder meer de plaatsen Zaandam, Zaandijk, Koog aan de Zaan, Krommenie en Wormerveer, tezamen vormende de gemeente Zaanstad, zijn gelegen, alsmede de gemeenten Oostzaan, Wormerland en Landsmeer. Al deze gemeenten vallen onder het kanton Zaandam, waaronder ook nog ressorteren de gemeenten Beemster, Edam-Volendam, Purmerend, Waterland en Zeevang.

In deze plaatsen zijn inmiddels 67 advocaten gevestigd. Door het gebruik van de namen die appellanten hebben voorgesteld, met uitzondering van de naam “Advocatenkantoor Tuinstraat”, kan bij derden de indruk worden gewekt dat aan het kantoor alle of het merendeel van de in de M gevestigde advocaten zijn verbonden, danwel dat het kantoor een meer vooraanstaande positie heeft dan andere in de M gevestigde kantoren. De indruk die met de desbetreffende namen alsdan wordt gewekt is misleidend en ontstaat als gevolg van het feit dat de naam onvoldoende onderscheidend vermogen heeft. Los van het bovenstaande geldt dat onder de plaats van vestiging als bedoeld in artikel 8 tweede lid sub b volgens de tekst van de verordening een streek niet is begrepen, waarmee de Raad van Toezicht overigens niet bedoelt dat het in dit artikel zou gaan om een limitatieve opsomming.

De Raad wijst daarnaast op de memorie van toelichting op de verordening, indertijd

gepubliceerd in Adv.bl. 61/5, waarin tot uitdrukking is gebracht dat de gekozen benaming niet alleen voldoende onderscheidend vermogen dient te hebben, maar voorts de feitelijke situatie zodanig dient te zijn dat niet gevreesd behoeft te worden voor problemen met andere kantoren. De Raad heeft vastgesteld aan de hand van het merendeel van de desgevraagd binnengekomen schriftelijke reacties, dat diverse in de M gevestigde kantoren bezwaar maken tegen het voornemen de naam van het kantoor van appellanten te wijzigen in een van de door hen voorgestelde namen. Tegen de voorgestelde naam

“Advocatenkantoor Tuinstraat” is geen bezwaar gemaakt.

Op grond van het voorgaande is de Raad van Toezicht van oordeel dat het voornemen om als kantoor naam een van de vermelde kantoor namen, met uitzondering van de kantoor naam “Advocatenkantoor Tuinstraat”, te gaan hanteren, in strijd is met de Samenwerkingsverordening 1993.

Naar aanleiding van het beroep op het gelijkheidsbeginsel en het argument van appellanten dat diverse kantoren in de door hen gevoerde naam een straat, buurt, wijk of deelgemeente vermelden, wijst de Raad erop dat een dergelijke vermelding krachtens artikel 8 tweede lid sub b is toegestaan onder de in die bepaling opgenomen voorwaarde dat de naam in zijn geheel voldoende onderscheidende betekenis heeft. Aldus is het een kantoor in Haarlem toegestaan in zijn naam de straat naam te vermelden waar het is gevestigd, omdat dat kantoor het enige advocatenkantoor in die straat is.

De beoordeling van een geografische kantoor naam in andere arrondissementen behoort niet tot de bevoegdheid van de Raad van Toezicht Haarlem.

Het standpunt van de Algemene Raad

4. De beroepschriften zijn tijdig, binnen de termijn van zes weken genoemd in artikel 10 van de Samenwerkingsverordening 1993, ingediend. Dit geldt zowel voor het beroepschrift van 29 oktober 1997, aangevuld bij brieven van 24 en 25 november 1997, gericht tegen de beslissing van de Raad van Toezicht van 18 september 1997, als voor het beroepschrift van 4 februari 1998, gericht tegen de beslissing van 27 januari 1998, die deels een herhaling bevat van de beslissing van 18 september 1997 en deels een nieuwe beslissing inhoudt. Met de Raad van Toezicht is de Algemene Raad van oordeel dat de voorgestelde naam “M Advocaten” misleidend is, zoals bedoeld in artikel 8 van de Samenwerkingsverordening 1993, en dat deze naam onvoldoende onderscheidende betekenis heeft, zoals bedoeld in artikel 8 tweede lid sub b van deze verordening.

De Raad van Toezicht heeft overwogen, dat door de namen die appellanten voorstellen, met uitzondering van de naam “Advocatenkantoor Tuinstraat”, bij derden de indruk kan worden gewekt dat aan het kantoor alle of het merendeel van de in de M gevestigde advocaten zijn verbonden, danwel dat het kantoor een meer vooraanstaande positie heeft dan andere in de M gevestigde kantoren. Diverse in de M gevestigde kantoren hebben bovendien, om hun mening gevraagd, te kennen gegeven de aanduiding “M Advocaten” als misleidend te ervaren en daarom bezwaar te hebben tegen de voorgestelde namen, met uitzondering van de naam “Advocatenkantoor Tuinstraat”. De Algemene Raad is het eens met het hierop gegronde oordeel van de Raad van Toezicht, dat de vermelde

kantoornamen, met uitzondering van de naam "Advocatenkantoor Tuinstraat", strijd zouden opleveren met de Samenwerkingsverordening 1993.

Wat het beroep op het gelijkheidsbeginsel betreft heeft de Raad van Toezicht erop gewezen dat het een kantoor in Haarlem inderdaad is toegestaan in zijn naam de straatnaam te vermelden waar het is gevestigd, omdat dat kantoor het enige advocatenkantoor in die straat is, waarmee de naam voldoende onderscheidende betekenis heeft en dus voldoet aan de voorwaarde van artikel 8 tweede lid van de

Samenwerkingsverordening. Over hetgeen andere Raden van Toezicht toestaan, heeft de Raad van Toezicht in Haarlem niets te zeggen. De Algemene Raad sluit zich hierbij aan en voegt daaraan toe, dat niet aannemelijk is dat al die andere namen van advocatenkantoren in andere arrondissementen niet zouden voldoen aan de voorwaarden van de Samenwerkingsverordening. Niet uit te sluiten is, dat er bezwaar bestaat tegen enkele van die namen, maar daarover is de Algemene Raad niets bekend

en zulks staat in casu ook niet ter discussie. Bovendien kan naar het oordeel van de Algemene Raad niet worden volgehouden dat de regel, die nog recent in 1993 is vastgesteld, geen draagvlak zou hebben en niet zou worden nageleefd.

In artikel 8 tweede lid sub b van de Samenwerkingsverordening 1993 is bepaald dat de naam niet naast een aanduiding van het karakter van het samenwerkingsverband uitsluitend de plaats van vestiging van het samenwerkingsverband mag vermelden, tenzij de naam in zijn geheel voldoende onderscheidende betekenis heeft. Volgens de laatste volzin van dat artikel is onder de plaats van vestiging in dit verband mede te verstaan de straat, de wijk of een ander gedeelte van de plaats waar het kantoor van het samenwerkingsverband is gevestigd. Tussen partijen is de vraag gerezen of het begrip "plaats van vestiging" tevens ziet op een groter geheel, zoals een streek, danwel op een andere geografische aanduiding, zoals een rivier.

Naar het oordeel van de Algemene Raad is bedoeld dat ook de aanduiding streek onder het begrip plaats van vestiging valt. De toelichting op de Samenwerkingsverordening 1993 (Adv.bl. 1993, bijl. bij nr. 20) verwijst naar de oude verordening, en de toelichting daarop (Adv.bl. 1981, pag. 96) verwijst weer naar een uitspraak van het Hof van Discipline van 5 maart 1979 (Adv.bl. 1979, pag. 480), waar het om het woord "-streek" ging.

De vraag of "kollektief" in combinatie met de plaats van vestiging wèl van voldoende onderscheidende betekenis is en "kantoor" of "advocaten" niet, beantwoordt de Algemene Raad positief. Daarom is de naam "Advokatenkollektief M" in zijn geheel van voldoende onderscheidende betekenis en "M Advocaten" niet. Daaraan doet het feit dat het kantoor reeds bijna twintig jaar dit geografisch element in zijn naam voert, niet af.

De Algemene Raad overweegt ten aanzien van de andere namen het volgende.

De namen "Advocatenkantoor M", "Advocatenkantoor De Zaan", "De Zaan advocaten" en "Zaankant Advocaten" zijn onvoldoende onderscheidend. De Zaan is weliswaar een rivier, maar wordt door een belangrijk aantal mensen beschouwd als de streek waar deze doorheen loopt. Voor Zaankant geldt eveneens dat deze wordt beschouwd als de streek. "De Saen Advocaten" acht de Algemene Raad wel van voldoende onderscheidende

betekenis, omdat deze uitdrukking niet direct refereert aan de streek.
Ook “Advocatenkantoor Tuinstraat” is van voldoende onderscheidend vermogen.
Op grond van het voorgaande dient te worden beslist als volgt:

Beslissing

De Algemene Raad verwerpt de door mrs. A, B, C, D, E en P.J. En, de maten van de
maatschap Advokatenkollektief M ingestelde beroepen en bekrachtigt de beslissingen van
de Raad van Toezicht van 18 september 1997 en 27 januari 1998.